

והנתבע אומר: אין אני חייב לך].

אמר רב פפא משמיה דרבא: מתניתין וברייתא נמי דיקא שהעונה אמן אחר שבועה הרי הוא כמוציא שבועה מפיו. **דקתני במתניתין: שבועת העדות נוהגת באנשים ולא בנשים** משום שאין הנשים ראויות להעיד. **ברחוקים ולא בקרובים, בכשרין להעיד ולא בפסולין להעיד. ואינה נוהגת אלא בראויין להעיד, למעט מלך שאינו מעיד.**

ונוהגת שבועת העדות בין בפני בית דין, ובין שלא בפני בית דין היכא שנשבע העד את השבועה מפני עצמו. והיכא שהושבע העד מפני אחרים אינן חייבין עד שיכפרו בהן בידיעת העדות בבית דין, דברי רבי מאיר.

ומאידך תניא בברייתא: **שבועת העדות כיצד — אמר לעדים בואו והעידוני.** וענו לו: **שבועה שאין אנו יודעין לך עדות! או שאמרנו לו בלא שנשבעו: אין אנו יודעין לך עדות! והוא השביעם: משביע אני עליכם שאין אתם יודעים לי עדות, ואמרנו אמן, הרי בין שהיתה ההשבעה עם אמירת האמן בפני בית דין, בין שלא בפני בית דין, בין מפני עצמו, בין מפני אחרים, כיון שכפרו בהם הרי הם חייבין, דברי רבי מאיר!**

והרי קשיין מתניתין וברייתא אהרדי! דבמתניתין מחייב רבי מאיר במושבע מפני אחרים רק בכפירה בבית דין, ואילו בברייתא הוא מחייב אפילו שלא בפני בית דין. **אלא לאו, שמע מינה, הא דמיחייב בברייתא מושבע מפני אחרים אפילו שלא בבית דין**

הוא משום דענה אמן, וחשיב נשבע מפני עצמו, הא דמיחייב במתניתין רק בבית דין הוא משום דלא ענה אמן, דחשיב מושבע מפני אחרים, וחייב רק בבית דין.

ומסקינן: **שמע מינה!**

אמר רבינא משמיה דרבא: מתניתין דהכא נמי דיקא, שיש לחלק בין שעונה אמן דחשיב כנשבע מפני עצמו, ובין שאינו עונה אמן דחשיב מושבע מפני אחרים. דקא תני: שבועת ביטוי נוהגת באנשים ובנשים, ברחוקין ובקרובין, בכשרין ובפסולין, בפני בית דין ושלא בפני בית דין כאשר נשבע מפני עצמו.

ומשמע, מפני עצמו, אין. מפני אחרים, לא חייב. וקתני סיפא: זה זה מושבע מפני אחרים חייב! ואם כן, קשיין רישא וסיפא אהרדי?! **אלא לאו, שמע מינה, הא דענה אמן לאחר השבעתו של חבירו, דנחשב כאילו הוציא שבועה מפיו ולכן חייב אפילו בנשבע חוץ לבית דין. הא דלא ענה אמן.**

ותמהינן: **ואלא, שמואל דאמר כל העונה אמן אחר שבועה כמוציא שבועה מפיו דמי, מאי קא משמע לן? והא מוכח ממתניתין האי דינא?**

ומתרצינן: **שמואל, דוקא דמתניתין קא משמע לן, לאשמעינן דבשבועת ביטוי דקתני מפני עצמו, בדוקא קא תני, שמפי אחרים פטור עד שיאמר אמן, ואז הוא נחשב כמושבע מפני עצמו. וכן בסיפא, דקתני מושבע מפני אחרים חייב, הוא דוקא בענה אמן, ולא תימא דאורחא דמילתא נקט.**

הדרן עלך שבועות שתיים